

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ħames Awla)

5 ta' Marzu 2015*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari — Sistema ta' amalgamazzjonijiet ta' kumpanniji b'responsabbiltà limitata — Direttiva 78/855/KEE — Amalgamazzjoni permezz ta' akkwist — Artikolu 19 — Effetti — Trasferiment tal-attiv u tal-passiv kollu tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata lill-kumpannija li qed takkwista — Ksur imwettaq mill-kumpannija li qed tiġi akkwistata qabel l-amalgamazzjoni — Konstatazzjoni tal-ksur permezz ta' deċiżjoni amministrattiva wara din l-amalgamazzjoni — Dritt nazzjonali — Trasferiment tar-responsabbiltà ta' natura kontravvenzjonali tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata — Ammissibbiltà”

Fil-Kawża C-343/13,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-Tribunal do Trabalho de Leiria (il-Portugall), permezz ta' deċiżjoni tal-14 ta' Marzu 2013, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-24 ta' Ġunju 2013, fil-proċedura

Modelo Continente Hipermercados SA

vs

Autoridade para as Condições de Trabalho – Centro Local do Lis (ACT),

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-Ħames Awla),

komposta minn T. von Danwitz, President tal-Awla, C. Vajda (Relatur), A. Rosas, E. Juhász u D. Šváby, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: M. Wathelet,

Reġistratur: M. Ferreira, Amministratur Prinċipali,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-3 ta' Settembru 2014,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipprezentati:

- għal Modelo Continente Hipermercados SA, minn D. Abrunhosa e Sousa, avukat,
- għall-Gvern Portugiż, minn M. Perestrelo de Oliveira, sussegwentement minn L. Inez Fernandes u F. Figueiroa Quelhas, bħala aġenti,
- għall-Gvern Ġermaniż, minn T. Henze u D. Kuon, bħala aġenti,
- għall-Gvern Ungeriz, minn K. Szijjártó, bħala aġent,

* Lingwa tal-kawża: il-Portugiż.

— għall-Gvern Awstrijak, minn C. Pesendorfer, bhala aġent,

— għall-Kummissjoni Ewropea, minn P. Guerra e Andrade u H. Støvlbæk, bhala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ipprezentati fis-seduta tat-12 ta' Novembru 2014,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 19(1) tat-Tielet Direttiva tal-Kunsill 78/855/KEE, tad-9 ta' Ottubru 1978, ibbażata fuq l-Artikolu 54(3)(g) tat-Trattat dwar l-għaqda [amalgamazzjoni] ta' kumpanniji b'responsabbiltà pubblika limitata (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 17, Vol. 1, p. 42), kif emendata bid-Direttiva 2009/109/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tas-16 ta' Settembru 2009 (ĠU L 259, p. 14, iktar 'il quddiem id-“Direttiva 78/855”).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn Modelo Continente Hipermercados SA (iktar 'il quddiem “MCH”) u l-Autoridade para as Condições de Trabalho – Centro Local do Lis (ACT) (Awtorità ta' sorveljanza tal-kundizzjonijiet tax-xogħol – Ċentru lokali ta' Lis), dwar id-deċiżjoni ta' din tal-aħħar li tikkundanna lil MCH għal ksur tad-dritt tax-xogħol Portugiż imwettaq minn Good and Cheap – Comércio Retalhista SA (iktar 'il quddiem “Good and Cheap”) qabel ma giet akkwistata minn MCH.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

- 3 It-tielet u s-sitt premessa tad-Direttiva 78/855 jipprevedu li:

“[...] l-protezzjoni ta' l-interessi tal-membri u terzi persuni tirrikjedi li l-ligijiet ta' l-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu ma' għaqdiet [amalgamazzjonijiet] ta' kumpanniji b'responsabbiltà pubblika limitata jkunu koordinati u [...] għandha ssir dispożizzjoni għal għaqdiet fil-ligijiet ta' l-Istati Membri kollha;

[...]

[...] kredituri, flimkien ma' detenturi ta' obbligazzjonijiet, u persuni li għandhom pretensjonijiet [detenturi ta' titoli oħra] fuq il-kumpanniji li qed jiġu inkorporati [amalgamati] għandhom ikunu protetti sabiex l-għaqda ma' teffettwax l-interessi tagħhom b'mod negattiv”.

- 4 Skont l-Artikolu 3(1) ta' din id-direttiva:

“Għall-iskopijiet ta' din id-Direttiva, ‘għaqda [amalgamazzjoni] permezz ta' akkwist’ għandha tfisser l-operazzjoni li biha kumpannija waħda jew aktar jiġu xolti mingħajr ma' jispiċċaw f'likwidazzjoni u jittrasferixxu lil xi oħra l-attiv u l-passiv kollu tagħhom bi bdil mal-ħruġ lill-azzjonisti tal-kumpannija jew kumpanniji li qed jiġu akkwistati ta' ishma fil-kumpannija li qed takkwista u pagament fi flus, jekk ikun il-każ, li ma jecċedix l-10 % tal-valur nominali ta' l-ishma hekk maħruġa, jew meta m'għandhomx valur nominali, tal-parità kontabbli tagħhom.”

5 L-Artikolu 13(1) u (2) tal-imsemmija direttiva huwa fformulat kif ġej:

“1. Il-ligijiet ta’ l-Istati Membri għandhom jiddisponu għal sistema adegwata ta’ protezzjoni ta’ l-interessi tal-kredituri tal-kumpanniji li qed jiġu inkorporati li l-pretensjonijiet tagħhom kienu saru qabel il-publikazzjoni ta’ l-abbozz tat-termini ta’ l-għaqda [amalgamazzjoni] u li ma’ kienux jagħlqu fil-hin ta’ dik il-pubblikazzjoni.

2. Għal dak il-għan, il-ligijiet tal-Istati Membri għandhom tal-anqas jipprevedu li dawn il-kredituri għandhom ikunu intitolati jiksbu salvagwardji adegwati meta s-sitwazzjoni finanzjarja tal-kumpanniji li qegħdin jingħaqdu tagħmel din il-protezzjoni neccessarja u meta dawk il-kredituri m’għandhomx digà dawn is-salvagwardji.

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-kondizzjonijiet għall-protezzjoni prevista fil-paragrafu 1 u fl-ewwel subparagrafu ta’ dan il-paragrafu. Fi kwalunkwe każ, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kredituri jkunu awtorizzati li japplikaw lill-awtorità amministrattiva jew ġudizzjarja kompetenti għal salvagwardji adegwati bil-kondizzjoni li jkunu jistgħu juru b’mod kredibbli li minhabba fl-għaqda qed jiġu mhedda l-pretensjonijiet tagħhom u li ma nkisbu ebda salvagwardji adegwati mill-kumpannija.”

6 L-Artikolu 19(1) ta’ din l-istess direttiva jipprevedi li:

“Għaqda [amalgamazzjoni] għandu jkollha l-konsegwenzi li ġejjin *ipso jure* u fl-istess hin:

(a) it-trasferiment, kemm bejn il-kumpannija li qed tiġi akkwistata u l-kumpannija li qed takkwista u fejn għandhom x’jaqsmu terzi persuni, lill-kumpannija li qed takkwista ta’ l-attiv u l-passiv kollu tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata;

(b) l-azzjonisti tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata jsiru azzjonisti tal-kumpannija li qed takkwista;

(c) il-kumpannija li qed tiġi akkwistata ma tibqax teżisti.”

7 Id-Direttiva 78/855 tħassret, mill-1 ta’ Lulju 2011, mid-Direttiva 2011/35/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-5 ta’ April 2011, dwar il-mergers [amalgamazzjonijiet] ta’ kumpanniji pubbliċi b’responsabbiltà limitata (ĠU L 110, p. 1). Hekk kif jirriżulta mill-premessa 1 tagħha, din l-aħħar direttiva hija intiża, għall-finijiet ta’ iktar ċarezza u razzjonalità, li tikkodifika d-Direttiva 78/855 li ġiet emendata diversi drabi b’mod sostanzjali. L-Artikolu 19(1) tad-Direttiva 2011/35 tirriproduċi bi kliem identiku l-Artikolu 19(1) tad-Direttiva 78/855.

Id-dritt Portugiż

8 L-Artikolu 112 tal-Kodiċi tal-kumpanniji kummerċjali (Código das Sociedades Comerciais, iktar ‘il quddiem iċ-“CSC”) jipprevedi li:

“Ir-registrazzjoni tal-amalgamazzjoni fir-Registru tal-Kummerċ:

a) twassal għall-istralc tal-kumpanniji akkwistati jew, fil-każ tal-istabbiliment ta’ kumpannija ġdida, tal-kumpanniji kollha amalgamati, peress li d-drittijiet u l-obbligi tagħhom jiġu ttrasferiti lill-kumpannija li qed takkwista jew lill-kumpannija l-ġdida;

b) is-soċji tal-kumpanniji li ġew stralcjati jsiru s-soċji tal-kumpannija li qed takkwista jew tal-kumpannija l-ġdida.”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 9 Fil-15 ta' Frar 2011, l-ACT għamlet spezzjoni tar-reġistru tal-ħinijiet tax-xogħol tal-impjegati ta' Good and Cheap matul ix-xahar ta' Diċembru 2010 u x-xahar ta' Jannar 2011. Hija kkonstatat ksur tad-dispożizzjonijiet tad-dritt tax-xogħol Portugiż għal dak li jirrigwarda kemm in-numru ta' sigħat ta' xogħol konsekuttivi ta' ċerti impjegati kif ukoll in-numru ta' sigħat ta' mistrieħ bejn il-perijodi ta' xogħol f'ċerti każijiet.
- 10 Mill-proċess ipprezentat lill-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li, fit-22 Frar 2011, MCH u Good and Cheap irreġistraw fi hdan id-dipartiment kompetenti tar-Registru tal-Kummerċ abbozz tat-termini tal-amalgamazzjoni, li gie ppubblikat fuq is-sit internet tal-pubblikazzjonijiet tal-Ministeru tal-Ġustizzja.
- 11 Fis-7 ta' Marzu 2011, l-ACT hejjiet żewġ avvizi ta' notifika kontra Good and Cheap dwar dan il-ksur. Madankollu, hija wettqet in-notifika tagħhom biss fl-4 ta' April 2011.
- 12 Fil-31 ta' Marzu 2011, l-amalgamazzjoni permezz tal-akkwist ta' Good and Cheap f'MCH giet irreġistrata, li rriżultat fl-istralċ tal-ewwel kumpannija minhabba l-akkwist tagħha mit-tieni waħda.
- 13 Permezz ta' deċiżjoni tagħha tal-24 ta' Settembru 2012, l-ACT ikkonfermat iż-żewġ avvizi ta' notifika msemmija iktar 'il fuq u imponiet fuq MCH multi għal kull ksur ta' natura kontravvenzjonali inkwistjoni.
- 14 Fl-appell tagħha minn din id-deċiżjoni quddiem it-Tribunal do Trabalho de Leiria, MCH qajmet il-kwistjoni tal-kompatibbiltà tal-Artikolu 112 taċ-CSC, kif interpretat mill-ACT, mal-Artikolu 19 tad-Direttiva 2011/35. F'dan ir-rigward, l-imsemmija qorti tistaqsi lilha nfisha jekk, f'amalgamazzjoni permezz ta' akkwist, it-trasferiment tal-attiv u tal-passiv kollu tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata lill-kumpannija li qed takkwista, kif previst fl-Artikolu 19(1)(a), għandux jinkludi t-trasferiment, lill-kumpannija li qed takkwista, tar-responsabbiltà għall-ħlas tal-multi imposti għal ksur ta' natura kontravvenzjonali mwettaq mill-kumpannija li qed tiġi akkwistata qabel din l-amalgamazzjoni.
- 15 F'dawn iċ-ċirkustanzi, it-Tribunal do trabalho ta' Leira ddecieda li jissospendi l-proċeduri quddiemu u li jagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:
 - “1) Fid-dawl tad-dritt [tal-Unjoni], b'mod speċifiku [tal-Artikolu 19(1)(a) tad-Direttiva 2011/35], l-inkorporazzjoni [l-amalgamazzjoni] ta' kumpanniji jinvolvi sistema ta' trażmissjoni tar-responsabbiltà ta' natura kontravvenzjonali mill-kumpannija li tinkorpora [lill-kumpannija li qed takkwista] għal fatti mwettqa mill-kumpannija inkorporata [kumpannija li qed tiġi akkwistata] qabel ma giet irreġistrata l-inkorporazzjoni?
 - 2) Sanzjoni ta' natura kontravvenzjonali tista' tiġi kkunsidrata bħala kreditu ta' terzi (f'dan il-każ l-Istat minhabba ksur tar-regoli fil-qasam tal-kontravvenzjonijiet) bis-saħħa [għall-finijiet] tal-applikazzjoni tad-Direttiva [...] [2011/35, bil-konsegwenza li d-dejn invokat (il-multa imposta sabiex tiġi ssanzjonata kontravvenzjoni), li fir-rigward tiegħu l-Istat huwa l-kreditur, jiġi ttrasferit lill-kumpannija] li qed tinkorpora?
 - 3) L-interpretazzjoni li l-Artikolu 112 tal-Código das Sociedades Comerciais (CSC) ma jinvolvi l-iskadenza [la] tal-proċedura minhabba kontravvenzjoni applikata [mwettqa] qabel l-inkorporazzjoni u lanqas [...] [tal-multa imposta jew li għandha tiġi imposta] tmur kontra l-imsemmija direttiva Komunitarja li tistabbilixxi l-effetti tal-inkorporazzjoni ta' kumpanniji [...] [billi tikkostitwixxi interpretazzjoni wiesgħa ta' din id-dispożizzjoni li tmur kontra l-prinċipji tad-dritt Komunitarju], b'mod partikolari l-Artikolu 19 tad-Direttiva?

- 4) F'dan is-sens, din l-interpretazzjoni tikser il-prinċipju li ma tistax teżisti kontravvenzjoni mingħajr responsabbiltà oġġettiva (attenwata) jew mhux kuntrattwali [responsabbiltà għal aġir illecitu] tal-entità li qed tinkorpora?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibbiltà

- 16 Fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħhom, il-Gvern Ġermaniż u dak Awstrijak jesprimu dubji dwar l-ammissibbiltà ta' ċerti domandi magħmula mill-qorti tar-rinviju. Il-Gvern Ġermaniż iqis li t-tielet u r-raba' domanda jirrigwardaw l-interpretazzjoni tad-dritt nazzjonali. Il-Gvern Awstrijak isostni, minn naħa tiegħu, li t-tieni domanda tirrigwarda sitwazzjoni fejn, kuntrarjament għall-fatti tal-kawża prinċipali, il-multa kienet diġà giet imposta qabel l-amalgamazzjoni u li għalhekk kienet waħda ipotetika. Barra minn hekk, il-kwistjoni tar-responsabbiltà kriminali invokata fir-raba' domanda ma hijiex irregolata mid-Direttiva 2011/35 u għalhekk ma kinitx tirrappreżenta r-rabta mad-dritt tal-Unjoni Ewropea mitluba mill-Artikolu 51 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea.
- 17 F'dan ir-rigward, għandu jiġi kkonstatat qabelxejn li, għalkemm huwa minnu li mill-espożizzjoni tal-fatti fil-kawża prinċipali mogħtija mill-qorti tar-rinviju jirriżulta li l-multi ġew imposti permezz ta' deċiżjoni adottata wara l-akkwist ta' Good and Cheap minn MCH, madankollu mill-formulazzjoni tat-tieni domanda ma jirriżultax li din ma tkoprix każ bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali. Għaldaqstant, ma jistax jitqies li din id-domanda għandha natura ipotetika.
- 18 Sussegwentement, permezz tat-tielet domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju qiegħda titlob b'mod ċar interpretazzjoni mhux tad-dritt nazzjonali, iżda tad-Direttiva 2011/35, b'mod partikolari l-Artikolu 19 tagħha, sabiex jiġi ddeterminat jekk l-interpretazzjoni tal-Artikolu 112 taċ-CSC adottata, b'mod partikolari, mill-ACT, tmurx kontra d-dritt tal-Unjoni.
- 19 Fl-aħħar nett, hekk kif l-Avukat Ġenerali osserva fil-punt 34 tal-konklużjonijiet tiegħu, jidher li r-raba' domanda tirrigwarda l-interpretazzjoni ta' prinċipji tad-dritt Portugiż u bl-ebda mod ma tirreferi għad-dritt tal-Unjoni. Issa, għandu jifakkar li l-proċedura stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE hija bbażata, skont ġurisprudenza stabbilita, fuq separazzjoni netta tal-funzjonijiet bejn il-qorti nazzjonali u l-Qorti tal-Ġustizzja, peress li din tal-aħħar hija biss awtorizzata tiddeċiedi fuq l-interpretazzjoni jew il-validità tal-atti tal-Unjoni msemmija f'dan l-artikolu. F'dan il-kuntest, ma hijiex il-Qorti tal-Ġustizzja li għandha tevalwa l-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet tad-dritt nazzjonali jew tiddeċiedi jekk l-interpretazzjoni tagħhom tal-qorti nazzjonali hijiex korretta (ara s-sentenza Texdata Software, C-418/11, EU:C:2013:588, punt 28 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 20 Minn dan jirriżulta li, bl-eċċezzjoni tar-raba' domanda, id-domandi magħmula mill-qorti tar-rinviju huma ammissibbli.

Fuq il-mertu

- 21 Qabelxejn, għandu jiġi osservat li d-Direttiva 2011/35, li l-interpretazzjoni tagħha hija s-suġġett tal-ewwel tliet domandi, ma kinitx għadha fis-seħħ fid-data tal-fatti fil-kawża prinċipali. F'dawn iċ-ċirkustanzi, jaqbel li d-domandi magħmula jiġu eżaminati biss fid-dawl tad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 78/855.
- 22 Għaldaqstant, għandu jitqies li, permezz tal-ewwel tliet domandi tagħha, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju qiegħda tistaqsi essenzjalment jekk l-Artikolu 19(1) tad-Direttiva 78/855 għandux jiġi interpretat fis-sens li "għaqda [amalgamazzjoni] permezz ta' akkwist", fis-sens tal-Artikolu 3(1) ta' din id-direttiva, twassal għat-trasferiment, lill-kumpannija li qed takkwista,

tal-obbligu li tithallas multa imposta minn deċizzjoni definittiva wara din l-amalgamazzjoni għal ksur tad-dritt tax-xogħol imwettaq mill-kumpannija li qed tiġi akkwistata qabel l-imsemmija amalgamazzjoni.

- 23 Skont l-Artikolu 19(1)(a) tad-Direttiva 78/855, amalgamazzjoni permezz ta' akkwist twassal *ipso iure* għat-trasferiment tal-attiv u tal-passiv kollu tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata lill-kumpannija li qed takkwista.
- 24 Sabiex tingħata risposta għad-domandi magħmula mill-qorti tar-rinviju, huwa neċessarju għalhekk li jiġi eżaminat jekk ir-responsabbiltà ta' natura kontravvenzjonali ta' kumpannija, li tikkonsisti b'mod iktar partikolari fl-obbligu li tithallas multa imposta wara l-amalgamazzjoni permezz ta' akkwist ta' din il-kumpannija għal ksur imwettaq qabel l-imsemmija amalgamazzjoni, għandhiex titqies li tiffirma parti mill-passiv kollu ta' din l-istess kumpannija, fis-sens tal-imsemmija dispożizzjoni.
- 25 Il-partijiet ikkonċernati msemmija fl-Artikolu 23 tal-Istatut tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u li pprezentaw l-osservazzjonijiet tagħhom fuq dan is-sugġett kollha jaqblu li multa imposta permezz ta' deċizzjoni definittiva qabel l-amalgamazzjoni ta' żewġ kumpanniji, iżda li ma tkunx għadha tħallset, tiffirma parti mill-passiv kollu tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata, sa fejn l-ammont ta' tali multa għandu jitqies li jikkostitwixxi dejn ta' din il-kumpannija favur l-Istat Membru kkonċernat. Min-naħa l-oħra, għal dak li jirrigwarda s-sitwazzjoni fil-kawża prinċipali, jiġifieri sitwazzjoni fejn multa tkun giet imposta biss wara l-amalgamazzjoni tal-kumpanniji inkwistjoni fil-kawża prinċipali, il-Gvern Portugiż, dak Ungeriz u l-Kummissjoni Ewropea biss huma tal-opinjoni li l-obbligu li tithallas tali multa tiffirma parti mill-passiv kollu tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata, filwaqt li MCH u l-Gvern Ġermaniż isostnu l-kuntrarju.
- 26 F'dan ir-rigward, għandu jiġi osservat li l-kunċett ta' "l-attiv u l-passiv kollu", kif jissemma, b'mod partikolari, fl-Artikolu 19(1)(a) tad-Direttiva 78/855, ma huwiex iddefinit minnha. Barra minn hekk, din id-dispożizzjoni ma tinkludi ebda riferiment għad-dritt tal-Istati Membri għal dak li jirrigwarda tali definizzjoni.
- 27 Issa, skont ġurisprudenza stabbilita, mir-rekwiżiti kemm tal-applikazzjoni uniformi tad-dritt tal-Unjoni kif ukoll tal-prinċipju ta' ugwaljanza jirriżulta li t-termini ta' dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni li ma tinkludi ebda riferiment espress għad-dritt tal-Istati Membri sabiex jiġu ddeterminati t-tifsira u l-portata tagħha, għandhom normalment jingħataw, fl-Unjoni Ewropea kollha, interpretazzjoni awtonoma u uniformi li għandha tiġi mfittxija billi jitqies il-kuntest tad-dispożizzjoni u l-għan imfittex mil-legiżlazzjoni inkwistjoni (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi Fish Legal u Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, punt 42, kif ukoll Deckmyn u Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, punt 14).
- 28 Għal dak li jirrigwarda l-kuntest li fih jaqa' l-kunċett ta' "passiv kollu", l-Artikolu 19(1)(a) tad-Direttiva 78/855 jipprevedi li amalgamazzjoni permezz ta' akkwist twassal *ipso iure* u, għaldaqstant, b'mod awtomatiku mhux biss għat-trasferiment tal-attiv u tal-passiv kollu tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata lill-kumpannija li qed takkwista, iżda wkoll, bis-saħħa tal-Artikolu 19(1)(c), għat-tmiem tal-eżistenza tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata. Minn dan jirriżulta li, mingħajr it-trasferiment lill-kumpannija li qed takkwista tar-responsabbiltà ta' natura kontravvenzjonali, bħala element tal-passiv kollu tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata, din ir-responsabbiltà ma tkunx tibqa' teżisti.
- 29 Hekk kif l-Avukat Ġenerali osserva fil-punt 61 tal-konklużjonijiet tiegħu, tali estinzjoni tkun tikkontradixxi n-natura stess ta' amalgamazzjoni permezz ta' akkwist, kif iddefinita mill-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 78/855, sa fejn, skont din id-dispożizzjoni, tali amalgamazzjoni tikkonsisti fi trasferiment tal-attiv u tal-passiv kollu tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata lill-kumpannija li qed takkwista bħala riżultat ta' stralc mingħajr likwidazzjoni.

- 30 Din l-interpretazzjoni tal-kuncett ta' passiv kollu hija kkonfermata mill-eżami tal-għan tad-Direttiva 78/855. F'dan ir-rigward, mit-tielet premessa tagħha jirriżulta li l-koordinazzjoni tal-leġizlazzjonijiet tal-Istati Membri, għal dak li jirrigwarda l-amalgamazzjonijiet ta' kumpanniji b'responsabbiltà limitata permezz tal-introduzzjoni, fid-dritt ta' dawn tal-aħħar, tal-istituzzjoni tal-amalgamazzjoni, għandha b'mod partikolari bħala għan il-protezzjoni tal-interessi tas-soċji u tat-terzi f'amalgamazzjoni permezz ta' akkwist.
- 31 Issa, il-kuncett ta' terzi huwa iktar wiesa' minn dak, użat fis-sitt premessa tal-imsemmija direttiva, ta' "kredituri, flimkien ma' detenturi ta' obligazzjonijiet, u persuni li għandhom pretensjonijiet fuq il-kumpanniji li qed jiġu inkorporati [amalgamati]", billi dawn il-kredituri u detenturi ta' titoli oħra huma suġġetti għal ċerti miżuri ta' protezzjoni speċifiċi previsti, b'mod partikolari, fl-Artikoli 15 sa 15 tad-Direttiva 78/855.
- 32 Għalhekk, għandhom jitqiesu bħala terzi, li l-interessi tagħhom jaqgħu taħt l-għan ta' protezzjoni ta' din id-direttiva, l-entitajiet li, fid-data tal-amalgamazzjoni, għadhom ma humiex ikklassifikati bħala kredituri jew bħala detenturi ta' titoli oħra, iżda li jistgħu jiġu kklassifikati b'dan il-mod wara l-amalgamazzjoni minhabba sitwazzjonijiet li jkun nqalghu qabel tali amalgamazzjoni, bħal pereżempju t-twertiq ta' ksur tad-dritt tax-xogħol li jiġi kkonstatat permezz ta' deċiżjoni biss wara l-imsemmija amalgamazzjoni. Fl-assenza ta' trasferiment, lill-kumpannija li qed takkwista, tar-responsabbiltà ta' natura kontravvenzionali tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata li tikkonsisti fl-obbligu li tithallas multa għal tali ksur, l-interess tal-Istat Membru li l-awtoritajiet tiegħu jkun imponew din il-multu ma jkunx protett.
- 33 F'dan il-kuntest, għandu jiġi osservat, hekk kif jagħmlu l-Gvern Portugiż u dak Ungeriz kif ukoll il-Kummissjoni, li, jekk it-trasferiment ta' tali responsabbiltà tiġi eskluża, amalgamazzjoni tkun tikkostitwixxi mezz ta' kif kumpannija tkun tista' taħrab mill-konsegwenzi ta' ksur li hija tkun wettqet, għad-detriment tal-Istat Membru kkonċernat jew, eventwalment, ta' partijiet oħra kkonċernati.
- 34 Din il-konklużjoni ma hijiex invalidata mill-argument ta' MCH li jgħid li t-trasferiment tar-responsabbiltà ta' natura kontravvenzionali ta' kumpannija li qed tiġi akkwistata permezz ta' amalgamazzjoni jmur kontra l-interessi tal-kredituri u tal-azzjonisti tal-kumpannija li qed takkwista, sa fejn dawn tal-aħħar ma jkunux jistgħu jevalwaw il-konsegwenzi ekonomiċi u patrimonjali ta' din l-amalgamazzjoni. Fil-fatt, minn naħa, l-imsemmija kredituri għandhom ikollhom, bis-saħħa tal-Artikolu 13(2) tad-Direttiva 78/855, id-dritt li jiksbu garanziji adegwati meta s-sitwazzjoni finanzjarja tal-kumpanniji li jkun qed jamalgamaw tirrendi din il-protezzjoni neċessarja, jekk ikun il-każ billi jadixxu lill-awtorità amministrattiva jew ġudizzjarja kompetenti sabiex jiksbu tali garanziji. Min-naħa l-oħra, hekk kif l-Avukat Ġenerali osserva fil-punt 61 tal-konklużjonijiet tiegħu, l-azzjonisti tal-kumpannija li qed takkwista jistgħu jiġu protetti, b'mod partikolari, permezz tal-introduzzjoni ta' klawżola ta' dikjarazzjonijiet u garanziji fil-ftehim ta' amalgamazzjoni. Barra minn hekk, xejn ma jwaqqaf lill-kumpannija li qed takkwista milli twettaq, qabel l-amalgamazzjoni, verifika ddettaljata tas-sitwazzjoni ekonomika u legali tal-kumpannija li qed tiġi akkwistata sabiex tikseb, minbarra d-dokumenti u l-informazzjoni disponibbli bis-saħħa tad-dispożizzjonijiet leġislattivi rilevanti, stampa iktar sħiħa tal-obbligi ta' din il-kumpannija.
- 35 Għaldaqstant, ir-risposta li għandha tingħata għall-ewwel tliet domandi hija li l-Artikolu 19(1) tad-Direttiva 78/855 għandu jiġi interpretat fis-sens li "għaqda [amalgamazzjoni] permezz ta' akkwist", fis-sens tal-Artikolu 3(1) tal-imsemmija direttiva, twassal għat-trasferiment, lill-kumpannija li qed takkwista, tal-obbligu li tithallas multa imposta minn deċiżjoni definittiva wara din l-amalgamazzjoni għal ksur tad-dritt tax-xogħol imwettaq mill-kumpannija li qed tiġi akkwistata qabel l-imsemmija amalgamazzjoni.

Fuq l-ispejjeż

- ³⁶ Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Il-Hames Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-Artikolu 19(1) tat-Tielet Direttiva tal-Kunsill 78/855/KEE, tad-9 ta' Ottubru 1978, ibbażata fuq l-Artikolu 54(3)(ġ) tat-Trattat dwar l-għaqda [amalgamazzjoni] ta' kumpanniji b'responsabbiltà pubblika limitata, kif emendata bid-Direttiva 2009/109/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tas-16 ta' Settembru 2009, għandu jiġi interpretat fis-sens li “għaqda [amalgamazzjoni] permezz ta' akkwist”, fis-sens tal-Artikolu 3(1) tal-imsemmija direttiva, twassal għat-trasferiment, lill-kumpannija li qed takkwista, tal-obbligu li tithallas multa imposta minn deċiżjoni definittiva wara din l-amalgamazzjoni għal ksur tad-dritt tax-xogħol imwettaq mill-kumpannija li qed tiġi akkwistata qabel l-imsemmija amalgamazzjoni.

Firem